

Zápis z obhajoby disertační práce

Studentka: Mgr. Sandra Baborovská

Studijní program: Obecná teorie a dějiny umění a kultury
Studijní obor: Dějiny výtvarného umění
Název práce: „Otázky moderní orientace absolventů sochařského ateliéru AVU v letech 1896 - 1914“
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: prof. PhDr. Petr Wittlich, CSc.
Oponenti: Mgr. Petr Šámal, Ph.D.
Mgr. Marcel Fišer, Ph.D.
Datum obhajoby: 26. 9. 2017
Místo obhajoby: FF UK, Celetná 20, Praha 1, místnost č. 414

Předseda komise: prof. PhDr. Lubomír Konečný

Přítomní: dle prezenční listiny

11:00 Předseda komise prof. PhDr. Lubomír Konečný zahájil obhajobu, představil sebe a přítomné členy komise a přítomné oponenty. Přítomným pak představil studenta.

11:05 Školitel seznámil přítomné stručně se svým hodnocením studentova studia a jeho disertační práce, které uvedl ve svém písemném vyjádření. Disertační práce na velmi zajímavé téma se zaměřením na pochopení vztahů mezi učitelem a žáky, které mohou ukázat i následné vazby na jejich tvorbu. Dosud chyběla práce, která by komplexně ukázala a zhodnotila tyto vlivy. Přes neúplné archivní fondy Baborovská vytěžila z dochovaných archivních zdrojů maximum. Velmi objevná je kapitola o německých studentech v ateliéru J. V. Myslbeka (dále JVM) a objevem žákyně – sochařky Josefíny Christenové.

11:10 Studentka seznámila přítomné s tezemi své disertační práce. Sdělila zejména, že práce navazuje na diplomovou práci o žáku JVM, Ladislavu Kofránkovi. Při doplňování mozaiky o žácích JVM a absolventů v roce 1902 se zájem studentky soustředil na následné bádání, co vše obnášelo studium v Myslbekově ateliéru, z čeho vycházel jeho tvrdý přístup k sobě i žákům. Začátek disertační práce se tak logicky zabývá počátky tvorby JVM a jeho zahraniční cestou do

Paříže v roce 1878 a jeho korespondencí s V. Hynaisem. Poznatky o této fázi čerpala z fondu JVM v archivu Národní galerie v Praze.

Z pařížského období si JVM odnesl celou řadu vzorů, soudobých francouzských sochařů, a také zálibu v zobrazení draperie. August Rodin se v Paříži setkal s JVM nepřímo, na Salónu shlédl jeho práci Krucifix a pochvalně se o něm vyjádřil. Po návratu z Francie JVM vedl atelier sochařství na UMPRUM, kde mezi jeho první žáky patřili: A. Zoula, F. Hošek, F. Stránský. Po založení sochařského atelieru na AVU tam přešla většina studentů z UMPRUM. Asistenty se stal V. E. Klein, E. Halman a J. Štursa. Při studiu těchto žáků a asistentů bylo nutné pro disertační práci projít řadu pozůstalostí tehdejších sochařů, protože v archivech AVU ani NG v Praze nebyly dochované fotografie studentů a všechny dokumenty o jejich studiu.

11:25 Oponent Mgr. Marcel Fišer, Ph.D. nebyl přítomen, proto byl jeho oponentský posudek přečten školitelem. Doporučil předloženou disertační práci k obhajobě.

11:35 Oponent Mgr. Petr Šámal, Ph.D. seznámil přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. Práce přináší řadu nových poznatků a objevů z oblasti sochařství 19. a 20. století. Přináší plastický obraz fungování atelieru a interakce JVM s žáky. Také vysvětluje vztah mezi francouzským sochařstvím a JVM, který cílil svůj zájem na konkrétní díla a sochaře, které poznával i na dálku prostřednictvím V. Hynaise, od kterého vyžadoval reference na vybraná díla a sochaře – např. práci P. Duboise a dalších. V disertaci je jasně ukázáno, že JVM nebyl tolik autoritářský po výtvarné a stylové stránce, konflikty v atelieru vznikaly spíše z osobních důvodů. Mimořádný je objev Christenové jako jedné z průkopnic žen sochařek předtím, než byl ženám umožněn vstup do atelieru na AVU.

11:40 Studentka reagovala na vyjádření školitele a na posudky oponentů upřesněním podílu německých sochařů, kteří pak byli cíleně vymazáváni z dějin českého výtvarného umění bořením a odstraňováním jejich děl z veřejného prostoru. Oproti českým sochařům se němečtí sochaři vyrovnávali s rozporem mezi dekorativismem a monumentalitou rozdílně, spíše snahou obé sloučit. Profesor Wittlich připomíná vlnu michelangelismu v 70. letech 19. století vyvolanou výročí Michelangela, k němuž se ve své tvorbě P. Dubois přihlásil. To mělo na JVM, který hledal způsob monumentálního sochařství, velký vliv. Baborovská dále rozvedla vliv Franze Metznera např. na A. Mayerla a F. Opitze, což byla jedna z připomínek posudku oponenta Fišera. Na jeho další dotaz ohledně mysticismu v díle Metznera uvedla, že v archivních materiálech jsou

zachyceny zmínky o setkávání v tzv. „Modré vile“, kde se kromě jiného odehrávaly i spiritistické seance.

11:50 Oponenti (a školitel) se vyjádřili k vystoupení studenta kladně a neměli další otázky.

11:55 Předseda komise ukončil samotnou obhajobu a komise zahájila neveřejné zasedání o klasifikaci obhajoby disertační práce.

Předseda komise seznámil studenta a přítomné s výsledkem obhajoby:

Obhajoba disertační práce byla klasifikována prospěla.

Zápisovatel: Mgr. Marie Foltýnová, Ph.D.